

Изх. № 2/ 28.04.2025 г.

ДО Г-Н ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ
И.Ф. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
ТЪЛКУВАТЕЛНО ДЕЛО № 6/2024 Г.

СТАНОВИЩЕ

от
адв. Александър Кашъмов, изпълнителен
директор на фондация „Програма достъп до
информация“

Уважаеми господин Председател,

Уважаеми Върховни съдии,

С писмо от 20 март 2025 г. на и.ф. председателя на ВАС г-н Георги Чолаков ни бе отправена любезна покана, в продължение на водените от нас разговори, да отправим предложения за разширяване предмета на Тълкувателно дело № 6/2025 год., в случай че разполагаме с данни за противоречиво или неправилно разрешаване на правни спорове по Закона за достъп до обществена информация.

Междувременно с разпореждане на докладчика от 14 април 2025 г. е предложено тълкувателно дело № 6/2025 год. на Общото събрание на съдиите от колегиите на ВАС да бъде насрочено в закрито заседание за

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

преформулиране на неточно и неясно поставените въпроси в следния смисъл:

„1. Приложими ли са и в какви хипотези условията и редът за достъп до обществена информация по ЗДОИ за получаване на достъп до информация, създавана, събирана и съхранявана в рамките на досъдебното производство?

2. Приложими ли са и в какви хипотези условията и редът за достъп до обществена информация по ЗДОИ за получаване на достъп до информация, създавана, събирана и съхранявана в рамките на проверка по чл. 145 от ЗСВ?“

С разпореждане на и.ф. председателя на ВАС от 15 април 2025 г. тълкувателно дело № 6/2025 год. на Общото събрание на съдиите от колегиите на ВАС е насрочено за разглеждане в закрито заседание на 30 април 2025 г. от 10.00 часа в Зала 1 на Върховния административен съд.

1. От името на „Програма достъп до информация“ (ПДИ) заявявам, че смятаме за удачно предложеното преформулиране на исканията на и.ф. главния прокурор за тълкуване на ЗДОИ. Въпросите несъмнено са по-ясни и предполагат по-точни отговори от страна на Общото събрание на съдиите от колегиите на ВАС.

Особено внимание следва да се обърне на предложението за преформулиран израз и в двата въпроса: „приложими ли са и в какви хипотези условията и редът за достъп до обществена информация по ЗДОИ“. Смятаме, че с предложеното по този начин преформулиране действително се ограничава възможността за категорично отрицателен отговор в разрез с Конституцията на поставените от и.ф. главния прокурор въпроси. Остава впечатлението впрочем, че те са отправени при съмнително наличие на безпристрастност, доколкото е съдебноизвестен фактът, че в Административен съд – София град са разгледани или се разглеждат приключили или висящи дела с предмет

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

откази на заявления по реда на ЗДОИ за достъп до информация от Върховната касационна прокуратура или до информация, събрана от специалния прокурор г-жа Талева по изясняване на сигнали относно г-н Сарафов.

Друго важно съображение, относимо към предложеното преформулиране, е свързано с приетото от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) тълкуване на чл. 10 и чл. 13 от Европейската конвенция за правата на човека. В Решението от 4 март 2025 г. по делото *Гиргинова срещу България* ЕСПЧ установи нарушение на посочените норми от ЕСПЧ, като в това дело националните съдилища – Административен съд – София град и ВАС са приели тъкмо, че ЗДОИ е неприложим за поискания достъп до съдържанието на класифицирана присъда на наказателен съд. В посоченото решение е отчетена съдебната практика, цитирана и в искането на и.ф. главния прокурор. Би било недопустимо чрез тълкувателно решение в отговор на поставени от и.ф. главния прокурор въпроси да бъде допусната перманентна възможност за нарушаване на две основни права, гарантирани съответно с чл. 10 и чл. 13 от Конвенцията, която съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията е пряко приложима и се прилага с предимство пред другите норми на вътрешното право, които ѝ противоречат.

Така изразените от нас съображения са отделни и независими от становището, което бихме искали да изложим допълнително както относно допустимостта, така и по съществуването на направеното искане за тълкуване.

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

---

2. В отговор на любезно отправената покана за включване на допълнителни въпроси за тълкуване на ЗДОИ при констатирана противоречива съдебна практика заявявам следното:

Екипът на „Програма достъп до информация“ наблюдава от приемането на закона през 2000 г. практиката по ЗДОИ на Върховния административен съд и на административните съдилища. Стремим се да представяме на публиката постановени нови съдебни решения по важни въпроси в бюлетина на ПДИ <https://www.aip-bg.org/publications/Бюлетин/>. Подготвихме и издадохме през годините общо шест книги, посветени на съдебната практика по ЗДОИ <https://www.aip-bg.org/publications/Книги/>. Адвокатите от правния ни екип постоянно осъществяват защита по такива дела пред административните съдилища и ВАС /след измененията в ЗДОИ от 2018 г. – по частни жалби/. На настоящия етап не сме констатирали *prima facie* случаи на сериозно и непреодолимо противоречие между решенията на съдилищата по конкретен въпрос по ЗДОИ. Разбира се, това не изключва възможността на основата на задълбочен анализ за идентифициране на такава противоречива практика по конкретни въпроси да формираме друг извод в бъдеще.

Предвид изложеното уточняваме във връзка с отправената покана, че не сме констатирали необходимост от допълване на искането за постановяване на тълкувателно решение по поставените въпроси.

3. Отправлям **молба** да бъде конституирана „Програма достъп до информация“ по тълкувателното дело и да ни бъде предоставена възможност да внесем становище по делото и да го представим в открито заседание, в съответствие с любезно отчетеното в писмото от 20 март 2025 г., че „фондация „Програма Достъп до Информация“ има дългогодишен опит и е утвърден лидер в процеса по подпомагане на гражданите да упражняват правото си на информация, като активно

работи за подобряване състоянието на достъпа до информация в България, включително като оказва правна помощ и наблюдава и анализира съдебната практика по дела, свързани с правото на достъп до обществена информация“.

С уважение:

(адв.   Александър   Кашъмов,
изпълнителен директор на ПДИ)